МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
_____ Ірина ЛОМАЧИНСЬКА
«_01_» _____вересня_____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історичні й сучасні парадигми та напрями в лінгвістиці»

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія
Спеціалізація:	В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Освітньо-професійна програма:	«Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»

ОНУ
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Історичні й сучасні парадигми та напрями в лінгвістиці». Одеса: ОНУ, 2026. – 15 с.

Розробник: Наталя БІГУНОВА, доктор філологічних наук, професор, завідувачка кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови
Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.
Завідувач кафедри _____ (Наталя БІГУНОВА)
(підпис)

Погоджено із гарантом ОПП «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»
Гарант ОПП _____ (Анжела БОЛДИРЕВА)
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології
Протокол № 1 від «25» серпня 2026 р.
Голова НМК _____ (Олена ГРИГОРОВИЧ)
(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови
Протокол № ____ від «____» _____ 20___ р.
Завідувач кафедри _____ (Наталя БІГУНОВА)
(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови
Протокол № ____ від «____» _____ 20___ р.
Завідувач кафедри _____ (Наталя БІГУНОВА)
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>очна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="15">Загальна кількість:
кредитів – 3
годин – 90
змістових модулів – 1</td><td rowspan="15">Галузь знань
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність
В11 Філологія

Спеціалізація
В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

ОПП
«Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»

Рівень вищої освіти:
другий (магістерський)</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>80 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма підсумкового контролю: залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історичні й сучасні парадигми та напрями в лінгвістиці» належить до циклу дисциплін загальної підготовки і спрямована на формування наукової компетентності здобувачів. У ній розглядаються порівняльно-історична, структуралістська, функціональна, когнітивно-дискурсивна та синергетична наукові парадигми, а також загальні методологічні принципи сучасного мовознавства: експансіонізм, експланаторність, антропоцентризм і дискурсоцентризм.

Мета навчальної дисципліни – формування інтегральної, загальних і фахових компетентностей та академічних навичок, необхідних для наукової діяльності здобувачів і для подальшого навчання в аспірантурі.

Завдання навчальної дисципліни:

– засвоєння загальних засад комунікації, базових понять мовленнєвої комунікації, сутності комунікації та спілкування, мови та мовленнєвої діяльності;

– засвоєння основних методологічних принципів сучасного мовознавства;

– ознайомлення з основними засадами історичних і сучасних наукових парадигм;

– засвоєння основних елементів процесу комунікації, механізмів і процесів мовленнєвої діяльності, структури мовленнєвого акту, механізмів мовленнєвого впливу, основних принципів комунікативного аналізу тексту;

– формування практичних навичок розрізнення та пояснення когнітивно-комунікативних особливостей і функцій мовленнєвих одиниць;

– формування навичок аналізу тексту та дискурсу як знакових форм мовленнєвої комунікації.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

а) загальних (ЗК):

ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 14 Здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності в навчальній, науковій і професійній діяльності, зокрема під час використання джерел, даних, цифрових технологій і засобів штучного інтелекту, усвідомлюючи етичну відповідальність за достовірність, авторство та вплив результатів досліджень.

б) фахових (ФК):

ФК 1 Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямах і школах.

ФК 2 Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 5 Усвідомлення методологічного, організаційного і правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 7 Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 11 Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням

доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17 Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

– підґрунтя появи, завдання та проблеми порівняльно-історичної, структуралістської, функціональної, когнітивно-дискурсивної та синергетичної наукових парадигм;

– основні елементи процесу комунікації, механізми та процеси мовленнєвої діяльності, структуру мовленнєвого акту, механізми мовленнєвого впливу;

вміти:

– аналізувати текст і дискурс як знакові форми мовленнєвої комунікації;

– розрізняти мовленнєві явища комунікативної лінгвістики;

– розрізняти експансіонізм, експланаторність, антропоцентризм і дискурсоцентризм як загальні методологічні принципи сучасного мовознавства;

– аналізувати когнітивно-комунікативні особливості та функції мовленнєвих одиниць;

бути здатним:

– критично оцінювати здобутки та обмеження різних наукових парадигм у лінгвістиці;

– обирати й обґрунтовувати дослідницькі підходи та методи відповідно до наукової парадигми для аналізу конкретного мовного матеріалу, зокрема під час підготовки кваліфікаційної роботи;

– аргументовано пояснювати сутність лінгвістичних парадигм і напрямів як фахівцям, так і широкому загалу;

– дотримуватися принципів академічної доброчесності під час роботи з науковими джерелами та цифровими інструментами.

Опанування цієї навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, що проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 та визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, зокрема:

Ціль 4: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

Ціль 9: створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям;

Ціль 10: скорочення нерівності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Historical and contemporary paradigms and approaches in linguistics.

Тема 1. Comparative-historical scientific paradigm.

Поняття наукової парадигми, її визначення та структура. Причини і механізми наукових революцій у лінгвістиці. Передумови та історичне підґрунтя формування порівняльно-історичної парадигми. Основні представники, методи й досягнення порівняльно-історичного мовознавства. Обмеження та невирішені проблеми парадигми.

Тема 2. Structuralist scientific paradigm.

Передумови та філософські засади структуралістської парадигми. Основні школи структуралізму (Празька, Копенгагенська, Женевська, американський дескриптивізм) та їхні методи. Досягнення структуралістської парадигми, її обмеження та критика.

Тема 3. Functional scientific paradigm.

Передумови та становлення функціональної наукової парадигми. Основні напрями та представники функціональної лінгвістики. Досягнення та невирішені проблеми функціональної парадигми.

Тема 4. Cognitive-discursive scientific paradigm.

Передумови та становлення когнітивної наукової парадигми. Базові поняття і категорії когнітивної лінгвістики: концепт, категорія, фрейм, сценарій. Основні напрями та представники когнітивної лінгвістики. Досягнення та невирішені проблеми когнітивної парадигми.

Тема 5. Synergetic scientific paradigm.

Передумови появи синергетичної парадигми в лінгвістиці. Базові принципи і поняття синергетичної лінгвістики: самоорганізація, нелінійність, відкриті системи. Досягнення та невирішені проблеми синергетичної парадигми. Поліпарадигмальність сучасної лінгвістики: причини та прояви.

Тема 6. Expansionism, explanatoryism, anthropocentrism and discoursecentrism as general methodological principles of modern linguistics.

Експансіонізм як загальний методологічний принцип; міждисциплінарні дослідження як наслідок експансіонізму. Експланаторність: сутність і прояви. Антропоцентризм і людський чинник у мові. Дискурсоцентризм як загальний методологічний принцип. Співвідношення антропоцентризму та дискурсоцентризму в сучасній лінгвістиці.

Тема 7. Cognitive-discursive approach to the analysis of communicative phenomena.

Теоретичні засади та ключові поняття когнітивно-дискурсивного підходу. Основні елементи процесу комунікації, структура мовленнєвого акту, механізми мовленнєвого впливу. Методика і процедура когнітивно-дискурсивного аналізу комунікативних явищ. Застосування когнітивно-дискурсивного підходу до аналізу конкретних комунікативних явищ (типи дискурсу, жанри, стратегії).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Historical and contemporary paradigms and approaches in linguistics.										
Тема 1. Comparative-historical scientific paradigm.	14	2	2		10	13,5	1	0,5		12
Тема 2. Structuralist scientific paradigm.	14	2	2		10	13,5	1	0,5		12
Тема 3. Functional scientific paradigm.	12	2	2		8	11,5	1	0,5		10
Тема 4. Cognitive-discursive scientific paradigm.	12	2	2		8	14	1	1		12
Тема 5. Synergetic scientific paradigm.	12	2	2		8	13,5	1	0,5		12
Тема 6. Expansionism, explanatoryism, anthropocentrism and discoursecentrism as general methodological principles of modern linguistics.	12	2	2		8	13	0,5	0,5		12
Тема 7. Cognitive-discursive approach to the analysis of communicative phenomena.	14	4	2		8	11	0,5	0,5		10
Разом за змістовим модулем 1	90	16	14		60	90	6	4		80
Усього годин	**90**	**16**	**14**		**60**	**90**	**6**	**4**		**80**

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми / види занять	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1	**Тема 1.** Comparative-historical scientific paradigm.	2	0,5
2	**Тема 2.** Structuralist scientific paradigm.	2	0,5
3	**Тема 3.** Functional scientific paradigm.	2	0,5
4	**Тема 4.** Cognitive-discursive scientific paradigm.	2	1
5	**Тема 5.** Synergetic scientific paradigm.	2	0,5
6	**Тема 6.** Expansionism, explanatoryism, anthropocentrism and discoursecentrism as general methodological principles of modern linguistics.	2	0,5
7	**Тема 7.** Cognitive-discursive approach to the analysis of communicative phenomena.	2	0,5
Усього годин		**14**	**4**

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Historical and contemporary paradigms and approaches in linguistics.			
1	**Тема 1.** Comparative-historical scientific paradigm. Підготовка до лекції та підготовка презентації з теми.	10	12
2	**Тема 2.** Structuralist scientific paradigm. Підготовка до лекції та підготовка презентації з теми.	10	12
3	**Тема 3.** Functional scientific paradigm. Підготовка до лекції та підготовка презентації з теми.	8	10
4	**Тема 4.** Cognitive-discursive scientific paradigm. Підготовка до лекції та підготовка презентації з теми.	8	12
5	**Тема 5.** Synergetic scientific paradigm. Підготовка до лекції та підготовка презентації з теми.	8	12
6	**Тема 6.** Expansionism, explanatoryism, anthropocentrism and discoursecentrism as general methodological principles of modern linguistics. Підготовка презентації з теми.	8	12
7	**Тема 7.** Cognitive-discursive approach to the analysis of communicative phenomena. Підготовка презентації з теми.	8	10
Усього годин		**60**	**80**

Визнання результатів, отриманих в системі неформальної/інформальної освіти

В рамках опанування цієї навчальної дисципліни здобувач може пройти освітні або професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси на масових платформах чи у системі громадянської освіти.

Орієнтовний перелік курсів, які дотичні змісту цієї навчальної дисципліни:

Назва освітньої платформи	Назва курсу	Посилання
Coursera (Universitat Autònoma de Barcelona)	Linguistic Diversity, What for?	https://www.coursera.org/learn/linguistic-diversity-what-for
Coursera (Leiden University)	Introduction to Comparative Indo-European Linguistics	https://www.coursera.org/learn/comparative-indo-european-linguistics
Coursera (Leiden University)	Miracles of Human Language: An Introduction to Linguistics	https://www.coursera.org/learn/human-language
Coursera (Packt)	Modern Natural Language Processing Specialization	https://www.coursera.org/specializations/packt-modern-natural-language-processing

Здобувач має право також обрати самостійно освітню платформу та курс, які відповідають змісту цієї навчальної дисципліни.

Результати, отримані в системі неформальної/інформальної освіти, засвідчуються відповідним сертифікатом, де вказуються обсяг годин (або кількість кредитів ЄКТС) та здобуті компетентності та результати навчання. Такі результати можуть бути зараховані як результати поточного, періодичного або підсумкового контролю за цією навчальною дисципліною за процедурами, визначеними «Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова»:
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

– словесні методи: пояснення, бесіда;

– наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), презентація результатів самостійної роботи;

– практичні методи: постановка й обговорення проблемних питань, робота з основною і додатковою літературою, робота в мережі Інтернет, дискусія, виконання самостійних та аудиторних тренувальних завдань.

10. Форми контролю і методи оцінювання

(у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання доповідей і презентацій, у тому числі результатів власних досліджень (за кожною з тем 1–7).

Періодичний контроль: тестова робота за змістовим модулем 1.

Підсумковий контроль: залік, який виставляється за сумою балів, отриманих під час поточного та періодичного контролю.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид контролю	Кількість балів
Усне опитування, доповіді, презентації (за кожною з тем 1–7)	Від 0 до 10 балів за тему (разом до 70 балів)
Тестова робота за змістовим модулем 1	Від 0 до 30 балів

Вид контролю	Бали	Критерії
Усне опитування, доповіді, презентації (за тему)	9–10	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань; доповідь (презентація) змістовна, логічно побудована, ґрунтується на сучасних джерелах; здобувач виявляє цінні творчі ідеї.
	7–8	Здобувач достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається, виявляючи при цьому творчий підхід; припускається однієї-двох несуттєвих помилок.
	6	Здобувач припускається двох-трьох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається; відповідь (доповідь) є недостатньо повною й систематизованою.
	1–5	Здобувач демонструє лише окремі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається; доповідь (презентація) фрагментарна або не відповідає темі.
	0	Здобувач не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, або не підготував доповідь (презентацію).
Тестова робота за змістовим модулем 1	27–30	Правильно виконано 90–100 % тестових завдань.
	23–26	Правильно виконано 75–89 % тестових завдань.
	18–22	Правильно виконано 60–74 % тестових завдань.
	11–17	Правильно виконано 35–59 % тестових завдань.
	0–10	Правильно виконано менше 35 % тестових завдань або роботу не виконано.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу за відповідною темою у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: під час опанування навчальної дисципліни категорично не припускаються будь-які види порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів вищої освіти, так і викладача. У разі виявлення та фіксації будь-якого виду порушення академічної доброчесності до порушника будуть застосовані санкції, передбачені Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними документами Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Політика щодо використання штучного інтелекту: в ході опанування цієї навчальної дисципліни забороняється оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної та навчальної діяльності, якщо це не дозволено умовами навчального завдання, а сам цей факт не зазначено в навчальному

завданні чи супровідних матеріалах до нього. Під час проходження підсумкового оцінювання використання ресурсів штучного інтелекту забороняється.

11. Питання до підсумкового контролю

1. The concept of a scientific paradigm: definition and structure.
2. Causes and mechanisms of scientific revolutions in linguistics.
3. Preconditions and historical background of the formation of the comparative-historical paradigm.
4. Key representatives, methods and achievements of the comparative-historical paradigm.
5. Limitations and unresolved problems of the comparative-historical paradigm.
6. Preconditions and philosophical foundations of the structuralist paradigm.
7. Main schools of structuralism (Prague, Copenhagen, Geneva, American descriptivism) and their methods.
8. Achievements of the structuralist paradigm.
9. Limitations and criticism of the structuralist paradigm.
10. Preconditions and formation of the functional scientific paradigm.
11. Main directions and representatives of functional linguistics.
12. Achievements and unresolved problems of the functional paradigm.
13. Preconditions and formation of the cognitive scientific paradigm.
14. Basic concepts and categories of cognitive linguistics (concept, category, frame, script).
15. Main directions and representatives of cognitive linguistics.
16. Achievements and unresolved problems of the cognitive paradigm.
17. Preconditions for the emergence of the synergetic paradigm in linguistics.
18. Basic principles and notions of synergetic linguistics (self-organization, nonlinearity, open systems).
19. Achievements and unresolved problems of the synergetic paradigm.
20. The multi-paradigmatic status of modern linguistics: causes and manifestations.
21. Expansionism as a general methodological principle: essence and manifestations.
22. Interdisciplinary research as a result of expansionism (examples).
23. Explanatoryness as a general methodological principle: essence and manifestations.
24. Anthropocentrism as a general methodological principle: essence and manifestations.
25. The human factor in language within the anthropocentric paradigm.
26. Discoursecentrism as a general methodological principle: essence and manifestations.
27. Correlation between anthropocentrism and discoursecentrism in modern linguistics.
28. The cognitive-discursive approach: theoretical foundations and key notions.
29. Methodology and procedure of cognitive-discursive analysis of communicative phenomena.

30. Application of the cognitive-discursive approach to specific communicative phenomena (discourse types, genres, strategies).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та періодичний контроль								Сума балів
Змістовий модуль 1								
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Тестова робота	
10	10	10	10	10	10	10	30	**100**

Т1, Т2 ... Т7 – теми.

Сума балів = (Т1 + Т2 + … + Т7) + тестова робота = 70 + 30 = 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECTS**	**Оцінка за національною шкалою**	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
85–89	**B**	добре	
75–84	**C**		
70–74	**D**	задовільно	
60–69	**E**		
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання для загальної оцінки за навчальною дисципліною

Оцінка за національною шкалою	**Теоретична підготовка**	**Практична підготовка**
	Здобувач освіти	
90–100 / зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань; вільно орієнтується в наукових парадигмах, напрямах і школах лінгвістики, аргументовано порівнює їх; використовує основну та додаткову літературу; виявляє цінні творчі ідеї.	повно та системно виконує практичні завдання; самостійно обирає й обґрунтовує дослідницькі підходи для аналізу мовного матеріалу; доповіді та презентації змістовні, логічні, містять результати власних спостережень.
75–89 / зараховано	достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал, виявляючи творчий підхід; припускається однієї-двох несуттєвих помилок у поданні матеріалу.	правильно виконує більшість практичних завдань; має стійкі навички аналізу тексту та дискурсу, проте окремі висновки недостатньо обґрунтовані.

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
60–74 / зараховано	припускається двох і більше суттєвих помилок у поданні матеріалу; відповідь недостатньо повна й систематизована; володіє основними поняттями на репродуктивному рівні.	виконує практичні завдання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички аналізу; правильно виконує близько половини завдань.
35–59 / не зараховано з можливістю повторного складання	демонструє лише окремі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається; відповідь поверхова й фрагментарна, із суттєвими помилками.	недостатньо розкриває сутність практичних завдань; виконує окремі завдання лише за допомогою викладача.
0–34 / не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Примітка: максимальна кількість балів за кожною темою вказана в п. 12.

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Бігунова Н. О. Робоча програма навчальної дисципліни «Історичні й сучасні парадигми та напрями в лінгвістиці» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійної програми «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса : ОНУ, 2026. 15 с.
2. Бігунова Н. О. Силабус навчальної дисципліни «Історичні й сучасні парадигми та напрями в лінгвістиці» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійної програми «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса, 2025. 8 с.
3. Мультимедійні презентації до лекцій.
4. Навчально-методичні матеріали для поточного, періодичного та підсумкового контролю (питання для усного опитування, тестова робота, питання до заліку).

14. Рекомендована література

Основна

1. Бехта І. Сучасна парадигма лінгвістичних знань: поняття, сутність, інтерпретація. Філологічні студії. Луцьк, 2002. Вип. 3. С. 66–73.
2. Ковалевська Т. Ю. Актуальні напрями сучасного мовознавства : метод. вказівки та рекомендації для слухачів третього рівня вищої освіти (доктор філософії, PhD) спеціальності 035 Філологія. Одеса, 2020. 31 с.

URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/rgf/035_filologiya_phd/MR_Aktualni_napryamy_suchasnoho_movoznavstva.pdf
3. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси : Видавництво Чабаненко Ю. А., 2011. 350 с. URL: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/3848/osnovyteoriyimovnoyikomunikaciyi.pdf
4. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2010. 844 с. URL: https://corpus.encyclopedia.kyiv.ua/item/417
5. Селіванова О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001849
6. Glushchenko V. A. Principles and approaches in the structure of the comparative-historical method. Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2024. Вип. 39. P. 18–34. DOI: https://doi.org/10.24195/2616-5317-2024-39.2
7. Stewart T. Linguistic Paradigms. Encyclopedia of Language & Linguistics. 2006. P. 206–208. DOI: https://doi.org/10.1016/B0-08-044854-2/04795-7
8. Worden R. The Evolution of Language and the Theory of Mind. Approaches to the Evolution of Language. 1988. P. 92–110.
9. Zhabotynska S. The study of language: linguistic paradigms. Studia Philologica. Kyiv, 2019. № 1. P. 7–12. DOI: https://doi.org/10.28925/2311-2425.2019.12.1

Додаткова

10. Бігунова Н. О., Лимаренко О. А. Позитивно-оцінні тактики реалізації стратегії підвищення статусу адресата (на матеріалі сучасного англомовного художнього дискурсу). Актуальні питання іноземної філології. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. Вип. 19. С. 3–7. DOI: https://doi.org/10.32782/2410-0927-2023-19-1
11. Бігунова Н. О. Іллокуція та перлокуція мовленнєвого акту лестощів (на матеріалі англомовного художнього персонажного мовлення). Нова філологія : збірник наукових праць. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. № 94. С. 27–34. DOI: https://doi.org/10.26661/2414-1135-2024-94-4
12. Бігунова Н. О. Іллокутивна складова мовленнєвого акту похвали (на матеріалі сучасного англомовного художнього дискурсу). Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 75, т. 1. С. 163–169. DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863/75-1-25
13. Бігунова Н. О. Лінгвальні маркери оцінки в англомовному художньому дискурсі. Нова філологія. Запоріжжя, 2025. № 97. С. 19–26. DOI: https://doi.org/10.26661/2414-1135-2025-97-3

14. Бігунова Н. О. Когнітивно-комунікативні особливості реалізації оцінки в англомовному художньому дискурсі. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич : Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2025. Вип. 85, т. 1. С. 193–199. DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-1-30

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Coursera : курси провідних університетів світу з лінгвістики (синтаксис, фонетика, еволюція мови тощо). URL: https://www.coursera.org/courses?query=linguistics
2. The Virtual Linguistics & Literature Campus : відкрита платформа з понад 70 сертифікованими курсами, інтерактивними глосаріями та навчальними відео. URL: https://oer-vlc.de/
3. MIT OpenCourseWare : вільний доступ до силабусів, конспектів лекцій і матеріалів для читання лінгвістичних програм Массачусетського технологічного інституту. URL: https://ocw.mit.edu/

Безкоштовні онлайн-ресурси для перевірки матеріалів англійською мовою на плагіат:

1. http://www.plagtracker.com/
2. http://www.scanmyessay.com/
3. http://www.plagscan.com/seesources/analyse.php